

Seizhah Bingzvaiz

平 怀 之 夏

□ Yangz Aigwngh raiz Luz Yizyauj hoiz

杨爱庚 著 陆奕晓 译

Daxboh haeujsim ganq duznonsei dijbauj de, baezbaez haeuj ranznonsei cungj aeu raemx-siudoeg swiq ndang gvaq doh. Bu sat mbaw nengznuengx, de cungj yaek youq bak dou naengh yaep ndeu, dinghcubcub dingq duznonsei sasasa gwn mbaw nengznuengx.

Daxboh moix buek ciengx sam ndoengj gyaeq nonsei, daengz seiz bok naeng baez daihseiq, moix ngoenz ceiq noix aeu mbaet cibngeih daeh mbaw nengznuengx. Daxboh naeuz, duznonsei ciuh ndeu, daj gyaeq nonsei maj baenz lwgnonsei, daj baenz duz daengz hwnj canz ok sei, aeu ndwen ndeu baedauq cij ndaej. Duznonsei aeu ninz, boknaeng seiq baez, youq duenh neix, doengh duz de ndang nyieg dahraix, mbouj haeujsim couh deng bingh dai lo, daegbied dwg seiz daihseiq baez bok naeng, ceiq yungzheih deng bingh ok nong, baez deng lah couh dai liux, mbouj lw saek duz. Ndigah ciengx nonsei iugouz gig sang, ndaw ranz nonsei aeu siu doeg, aeu gaemguenj ndei dohraeuj dohmbaeq, mbouj ndaej nit mbouj ndaej hwngq. Seiz daxboh naeuz gijneix, gou couh nyaenx mbouj ndaej nyouq-nyouq fwngz gou ga gou, yawj miz mbouj miz heiq raemxsiudoeg.

Nonsei bok naeng baez daihseiq gvaq roek ngoenz le, aen ndang nonsei dingzlai bienq ndaej henjdengj, doengh duz de gaenj ra dieg ok sei. Hix miz mbangj nonsei mbouj gaenj mbouj menh, lij ngienx gyaeuj doeng muengh sae muengh ra mbaw nengznuengx, gou raen yienghneix caen gaenj ha. Daxboh daxmeh miz gingmiemh, menhmenh bwh “haeuxcaez doeklaeng” hawj goengqde. Daxboh youq mbaw nengznuengx gwnzde saj gij yw cienmonz coi duz nonsei bok naeng haenx, daxmeh mboujduenh fonj mbaw faex, hawj gij yw bok naeng saj yinz bae. Doengh duz mbouj caengz bok naeng haenx gwn gvaq donq haeux doeklaeng neix, gig vaiq hix bienq dwk henjdengj, goengqde benz hwnj dabgyaq bonjfaenh bae rimhoz dangqmaz. Daxboh youq ranznonsei baebae dauqdauq cunzyawj, yaeb hwnj duznonsei ra mbouj raen dabgyaq roxnaeuz daj gwnz dabgyaq doek roengzma haenx, caengj duz nonsei onjdingh youq dabgyaq caezcup le, daxboh cij naengh bak dou ranznonsei, yawj doengh duz de baet gyaeuj, daj ndaw bak biq ok gij sei ronghcingx ndongqbingj haenx.

Baenz reh ngoenz daihsam, daxboh dawz song aen reh biegyup haenx roengzdaeuj, youq henz rwz ngauzngauz, dingqnyi duzreh youq rongzreh doenghyub, rimhoz dwk naeuz: “W, baenz reh gai ngaenz lo.” Daengx ranz vunz comz gvaqdaeuj, caez doengh fwngz gip naedreh biegyub haenx roengzma.

父亲小心翼翼地照顾着他的蚕宝宝，每次进蚕房都用消毒水将自己全身洗个遍。铺撒完桑叶，他都要在门口坐上一会儿，静静聆听那些蚕虫啃食桑叶发出沙沙沙的声音。

父亲每批养三张蚕种，到五龄的时候，每天至少需要采十二袋桑叶。父亲说，蚕的一生，从蚕卵出蚁到成熟上板吐丝作茧完成，需一个月左右。蚕虫须经历四次休眠蜕皮，在此期间，它们变得脆弱敏感，稍不留神就患病死亡，尤其是第四次蜕皮进入五龄，脓病死亡风险最大，一旦染上脓病通常会全军覆没，颗粒无收。所以养蚕要求很严格，蚕房内要消毒，要控制温度、湿度，不受风寒，不受高温。父亲说这些的时候，我不由得再闻一下我的手脚，确认是否都有消毒水的味道。

五龄蚕的第六天，大部分蚕虫的身子变得黄而透明，它们心急如焚地寻找吐丝的地方。也有一部分拖后腿的蚕虫，它们仍仰着脑袋，东张西望寻找桑叶，看得我很是着急。父亲和母亲早有经验，不慌不忙地给它们准备“最后的晚餐”。父亲在桑叶上喷洒养蚕专用的蜕皮激素，母亲不断翻动那些叶子，确保蜕皮激素喷洒均匀。那些拖后腿的蚕虫吃过这最后一餐，很快也变得黄而透明，它们心满意足地爬上属于自己的小方格。

父亲来回地在蚕房巡视，捡起那些找不到方格簇或是从方格簇上掉落下来的蚕虫，待到所有的蚕虫都稳定在自己的小方格里，父亲才坐到蚕房门口，看着一只只蚕虫摇摆着脑袋，从口中牵拉出晶莹透亮的细丝。

结茧后的第三天，父亲摘下两个雪白的蚕茧，在耳边摇动，感觉到茧里蚕蛹晃动的声音，满意地说，“嗯，成脱茧卖钱了。”全家人便都聚拢过来，一起动手摘下那一颗颗雪白的茧。

那是我们家收获的第一批蚕茧。我把雪白的蚕茧捧在手里，感受它的轻盈丝滑，觉得生命是那样的神奇。那一批，我们家挣了四千多元。那天夜里，父亲和母亲谈论着桑蚕，久久不睡，我在隔壁房间里，听见他们低低的说话声和笑声，夜虫在窗外长一声短一声地鸣叫，多少年后，我仍能清晰记起那个夜晚，那样的温暖迷人。不久后，父亲又添买了两捆方格簇，说桑叶会越来越多，可以养的蚕也越来越多。母亲说，你考个驾驶证吧，等第二批蚕茧卖了，我们买辆三马仔，以后拉运什么都方便了。

三

已经很久没人再提父亲是“外来仔”了，父亲也时常忘了自己原本是个外乡人。我想，从父亲娶母亲，生下姐姐，生下我和两个妹妹，平怀村就已一步更比一步深深地嵌进父亲的心里，长进父亲的血肉里。而让父亲抹去内心最后那道边界线的，会不会是桑蚕呢？我们四姐妹长大并各自成家后，其实父亲已不需要再养那么多桑蚕了，可父亲对桑蚕的热爱却似乎一日更胜一日。父亲对养蚕的专注，已不单单是能卖钱这一层面的意义了。

几乎每个周末，我都回平怀村，尽管上大学之后，我生活、工作的地方离平怀村越来越远，可我的脚步却总在周末来临时，执拗地想往平怀村走。

我们刚到桑园不久，一卷卷厚厚的云从远山的生态林、杉木林、油茶林渐次消散了。被雨水冲洗过的叶子绿得让人欢喜，桑树不高，却枝叶葱茏，每一片叶子都肥美而多汁。从蚕农们养第一批蚕开始，桑树底部的枝条就被一截一截采摘得光溜溜的，而树的顶部却仍在不停地抽出鲜嫩的新芽。

Gijneix dwg buek reh daih’it ranz dou. Gou dawz naedreh hauswd haenx youq ndaw fwngz, raen de mbaeumbiengq raeuzrub, roxnyinh sengmingh caen saenzgeiz. Buek reh haenx, ranz dou doz ndaej seiq cien lai maenz. Hwnz de, daxboh daxmeh lwnh nonsei, naihnaih mbouj ninz, gou youq henz rug dingqnyi songde gangjgangj riuriu, duz daekdaeq youq rog cueng sing dinj sing raez, geijlai bi gvaqbae, haemhhaenx baenzlawz yiengh gou cungj geiq ndaej. Mbouj nanz, daxboh caiq cawx song dab dabgyaq, naeuz mbaw nengznuengx yaek yied daeuj yied lai, duz nonsei hix yaek yied daeuj yied lai. Daxmeh naeuz, mwngz bae hag hai ci gauj cingq ba, daengz buek reh daihngeih gai lo, raeuz cawx aen cisamloek ndeu, rag gijmaz cungj bienh.

Sam

Senq mbouj miz vunz caiq naeuz daxboh dwg “vunzrog” lo, daxboh hix seizseiz lumz bonjfaenh dwg vunz rog mbanj. Gou ngeix, daj boxboh aeu daxmeh, seng roengz dahbeix, seng roengz gou caeuq song dahnuengx le, Bingzvaiz Cunh couh baez di baez di haeuj ndaw sim de bae, haeuj gij ndoklwed de bae lo. Hoeng hawj daxboh mad bae ndaw sim diuz sienqhanh doeklaeng haenx, dwg mbouj dwg couh dwg nonsei ni? Dou seiq beixnuengx maj hung gag baenzranz, gizsaed daxboh mbouj yungh ciengx baenzlai nonsei lo, hoeng de ngoenz beij ngoenz gyaez nonsei. Daxboh haeujsim ciengx nonsei, mbouj ndaej gag naeuz de dwg ciengx ma gai ngaenz yienghneix lo.

Ca mbouj lai moix aen couhmoz, gou cungj ma Bingzvaiz Cunh, couhsuenq doeklaeng dieg hwnj daihhag、gunghcoz gou liz Bingzvaiz Cunh yied bae yied gyae, hoeng seiz daengz couhmoz, gou cungj yaek yamq din coh Bingzvaiz Cunh ma.

Dou daengz suen gonengznuengx mbouj nanz, bajbaj fwj na daj ndoeng swnghdai、ndoeng faexsa、ndoeng youzczaz baez bi couh mbouj miz lo. Mbawfaex deng fwn rwed gvaq heuswdswd hawj vunz sim’angq, gonengznuengx mbouj sang, hoeng mwncupcup, mbawmbaw youh biz raemx youh lai. Daj boux ciengx nonsei ciengx daih’it buek nonsei hwnj, nge gonengznuengx lajdaeuj couh deng baenz donh baenz donh mbaet ndoq liux, hoeng dingj faex lij mbouj duenh did nyod moq okdaeuj. (3)